

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
та місцевого самоврядування

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 1
(2014 р.)

Рівне – 2014

Зміст випуску

<i>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДО-ЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Кальниш Ю. Г.	Особливості кадрового забезпечення сучасних політичних процесів в Україні.....	7
	Балабаєва З. В.	Особенности государственного управления в эпоху социальных сетей	13
	Скрипчук П. М., Строченко Н. І.	Адаптація законодавчо-нормативних документів України до ЄС.....	17
	Цимбалюк В. І.	Роль правової інформатики в уніфікації управлінських документів.....	21
	Акімова Л. М.	Становлення державного фінансового контролю в Україні.....	24
	Бова Т. В., Вострікова Н. В.	Аналіз засад басейнового принципу як механізму державного управління водними ресурсами.....	30
	Бутник Е. А.	Особенности формирования государственно-частного партнерства в Украине.....	34
	Іванюта П. В.	Особенности державного регулювання економіки за допомогою програмно-цільового управління.....	40
	Романенко Є. О.	Формування позитивного іміджу української держави як стратегічний напрям державної комунікативної політики.....	46
	Бондарчук Н. В., Пугач А. М.	Механізми державної підтримки сільського розвитку.....	54
	Гаман С. М.	Глобалізація інвестиційних процесів як унікальна можливість сталого розвитку країни.....	60
	<i>ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Алейнікова О. В., Маланчук Л. О.	Державне управління сферою надрокористування.....
Щесюк С. В.		Взаємодія місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розвитку туристичної індустрії Рівненщини.....	67
Павлов В. І., Пивоварчук Л. В.		Процеси адаптації вітчизняної соціальної політики до європейських вимог.....	71
Крачунов Х., Кинджакова Е.		Проблеми и възможности за управление на устойчиво развитие на селските и граничните територии в Североизточен район на планиране чрез система за мониторинг.....	74
Міщук І. В., Пасічнюк В. Б.		Актуальні проблеми сфери муніципальних послуг, що надаються органами місцевого самоврядування в Україні та шляхи їх вирішення.	79
Okorskiy V. P., Sribna E.		Problems and Prospects of Improving the Quality of Management Training.....	84

	Ковшун Н. Э.	
	Проблемы обеспечения устойчивого водопользования в Украине.....	88
	Олійченко І. М., Дітковська М. Ю.	
	Удосконалення системи електронних послуг в органах державної влади.....	92
	Міщук Г. Ю.	
	Розвиток корпоративних соціальних інвестицій: нові можливості державного регулювання трудових відносин.....	98
	Самолюк Н. М.	
	Грейдинг як інструмент ефективного управління персоналом.....	103
	Савонік Н. І., Пшеюк О. О.	
	Легалізація територіальної громади – перший етап розширення її повноважень.....	108
	Антонова С. Є.	
	Реалізація державної молодіжної житлової політики на місцевому рівні.....	111
	Коваленко М. М.	
	Богословська спадщина та державне управління: закономірність синтезу.....	116
	Гаман М. В.	
	Стратегія та напрями забезпечення фінансово-економічної безпеки держави в контексті регуляторної реформи.....	122
	Лопушинський І. П.	
	Люстрація як спосіб очищення влади: українські реалії та перспективи	128
	Сазонець І. Л.	
	Трансформація системи державного регулювання міграційних процесів та заходів протидії торгівлі людьми.....	131
<i>ЗАРУБІЖ- НИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВ- НОГО УПРАВЛІННЯ</i>	Акімов О. О., Рибак І. П.	
	Кадрове забезпечення державного управління: досвід зарубіжних країн.....	137
	Корбутяк В. І.	
	Проблеми впровадження електронного документообігу в Україні та їх вирішення на прикладі Естонії.....	145
	Śmiel Sylwia	
	Polityka prawna Unii Europejskiej wobec dziecięcej turystyki seksualnej....	150
	Малиновська О. А.	
	Шляхи вирішення проблеми внутрішніх переміщених осіб: деякі уроки із зарубіжного досвіду.....	154
	Yakymchuk A.	
	The International Experience of Management of the Preservation of biodiversity: Innovative Approach.....	163
	Вимоги до оформлення статей.....	169

Contents of this issue

<i>THE THEORETICAL AND METHO- DOLOGICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	Kal'nysh Y.	The Features Staffing Contemporary Political Processes in Ukraine	7	
	Balabaeva Z.	The Features of Public Administration in the Era of Social Networks.....	13	
	Skrypchuk P., Strochenko N.	Adaptation of Legislative and Regulatory Documents of Ukraine to the EU...	17	
	Tsymbaliuk V.	The Role of Legal Informatics in the Unification of Administrative Documents.....	21	
	Akimova L.	The Formation of the State Financial Control in Ukraine.....	24	
	Bova T., Vostrikova N.	The Analysis of Basein Principle as a Mechanism of state Water Resources Management.....	30	
	Butnyk E.	The Features State-Formation Private Partership in Ukraine.....	34	
	Ivaniuta P.	The Features of State Regulation of Economy by Means of Program-Target Management.....	40	
	Romanenko E.	The Creating a Positive Image Ukrainian State as a Strategic Direction of State Communication.....	46	
	Bondarchuk N., Pugach A.	The State Support Rural Development.....	54	
	Gaman S.	Globalization Investment Process as a Unique Opportunity for Sustainable Development.....	60	
	<i>THE PRACTICAL ASPECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	Aleinikova O., Malanchuk L.	The Public Administration of Subsoil Use.....	64
		Schesyuk S.	Cooperation of Local Executive Authorities and Local Authorities in the Development of Rivne Region Tourism Industry.....	67
		Pavlov V., Pivovarchuk L.	The Process of Adapting Domestic Social Policy to European requirements.....	71
		Krachunov H., Kindzhakova E.	Problems and Opportunities for Susnainable Management of Rural and Border Areas in North-East Planning Region.....	74
Mishchuk I., Pasichnyuk V.		The Actual Problem Areas of Municipal Services Provided Local Government in Ukraine and Solutions.....	79	
Okorskiy V. P., Sribna E.		Problems and Prospects of Improving the Quality of Management Training...	84	
Kovshun N.		The Problems of Sustainable Water Use in Ukraine.....	88	
Oliychenko I., Ditkovska M.			92	

	The Improvement electronic services in public authorities.....	
	Mishchuk G.	
	The Development of Corporate Social Investment: New Opportunities Public regulation of labor relations.....	98
	Samoliuk N.	
	Grading as a Tool for Effective Management of Resources.....	103
	Savonik N., Psheyuk O.	
	The Legalization territorial community – the First Phase Expansion of its Powers.....	108
	Antonova S.	
	The Implementation of State Youth Housing Policy at Local Level.....	111
	Kovalenko M.	
	The Theological Heritage and Governance: Synthesis pattern.....	116
	Gaman N.	
	Strategy and Areas of Providing Financial and Economic Security in the Context of the State Regulatory Reform.....	122
	Lopushynskyy I.	
	The Lustration as a Method of Cleaning Power: Ukrainian Realities and Prospects.....	128
	Sazonets I.	
	Transformation of Public Administration System of Migration Processes Regulation and Countermeasures Stores People.....	132
<i>THE FOREIGN GOVERNMENT EXPERIENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION</i>	Akimov O., Rybak I.	
	The Staffing of Public Administration: Foreign Experience.....	137
	Korbutiak V.	
	The Problems of Ukraine Electronic Documents and Solutions on Example of Estonia.....	145
	Chmel' S.	
	Legal Policy on Child Sex Tourism in the European Union.....	150
	Malynows'ka O.	
	Solutions to the Problem of Internally Displaced Persons: Some Lessons From the World Experience.....	154
	Yakymchuk A.	
	The International Experience of Management of the Preservation of Biodiversity: Innovative Approach.....	163
	Requirements for Authors	169

Прикладні аспекти державного управління

словосполучень //Л.І.Шевченко, О.І.Нека, О.І.Хом'як, А.А.Дем'янюк; За ред. Л.І.Шевченко. – К.: АРІЙ, 2008. – 672 с.

8. Піддубчак, Ольга. Люстрація. Гра по-чесному? //Держслужбовець, 2014. - № 7. – С.73.

9. Пільгун, Лариса. Професійна компетентність – вимога до люстраційних процесів //Держслужбовець, 2014. - №7. – С.76-77.

10. Пономаренко, Катерина. Херсонський люстраційний комітет пока ще нікого не люстрировал : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://polit-kherson.info/publikatsii/politika/19909-khersonskij-lyustratsionnyj-komitet-poka-eshche-nikogo-ne-lyustriroval.html>

11. Про відновлення довіри до судової системи України (про люстрацію суддів) : Закон України від 8 квітня 2014 року №1188-VII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

12. Про люстрацію в Україні : проект Закону України від 15 квітня 2014 року №4678-1 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

13. Про проведення люстрації в Україні : проект Закону України від 26 березня 2014 №4570 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

14. Про проведення люстрації в Україні : проект Закону України від 27 березня 2014 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

15. Херсонские власти ждут от общественности документы для люстрации чиновников : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pik.ua/news/url/vlasti_zhdut_ot_obschestvennosti_dokumenty_dlja_lyustratsija_chinovnikov_

References:

1. Y`deya stozdany`ya v oblasti` lyustracy`onnogo komu`teta ne nashla podderzhky` ny` v Ky`eve, ny` v Xersone? : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym` dostupu: http://pik.ua/news/url/ideja_sozdaniya_v_oblasti_lyustratsionnogo_komiteta_ne_nashla_podderzhki_ni_v_kieve_ni_v_hersone

2. Kirov, Volody`myr. Mozhly`vist` zastosuvannya lyustratsiyi v Ukrayini na suchasnomu etapi rozvy`tku //Derzhsluzhbovecz`, 2014. - #7. – S.75-76.

3. Konstytuciya Ukrayiny`: chy`nne zakonodavstvo stanom na 04 bereznya 2014 r.: (Vidpovidaye ofic. tekstovi). – K.: Alerta, 2014. – 88 s.

4. Kravchuk, Iry`na. Propozy`ciji shhodo rozvy`tku ocinyuvannya program i polity`ky` dlya zabezpechennya prozoroyi ta rezul`taty`vnoyi roboty` novogo uryadu v konteksti lyustratsiyi //Derzhsluzhbovecz`, 2014. - № 7. – S.77-78.

5. Luk`yanov, Oleksij. Osnovni problemy`, yaki unemozhly`vlyuyut` provedennya shy`rokomasshtabnoyi lyustratsiyi v suchasnij Ukrayini – vidsutnist` ideologichnogo pidg`runtya ta nestacha neobxidny`x resursiv vlady` //Derzhsluzhbovecz`, 2014. - № 7. – S.74-75.

6. Minyenkova, Nataliya. Lyustratsiya v Ukrayini yak chy`nny`k sy`stemnoyi transformatsiyi : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://irbis-nbuv.gov.ua>

7. Novy`j slovny`k inshomovny`x sliv : blyz`ko 40 000 sl. i slovospoluchen` /L.I.Shevchenko, O.I.Neka, O.I.Xom`yak, A.A.Dem`yanyuk; Za red. L.I.Shevchenko. – K.: ARIJ, 2008. – 672 s.

8. Pidubchak, Ol`ga. Lyustratsiya. Gra po-chesnomu? //Derzhsluzhbovecz`, 2014. - № 7. – S.73.

9. Pil`gun, Lary`sa. Profesijna kompetentnist` – vy`moga do lyustratsijny`x procesiv //Derzhsluzhbovecz`, 2014. - #7. – S.76-77.

10. Ponomarenko, Ekateri`na. Xersonsky`j lyustratsionny`j komu`tet poka eshhe ny`kogo ne lyustru`roval : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://polit-kherson.info/publikatsii/politika/19909-khersonskij-lyustratsionnyj-komitet-poka-eshche-nikogo-ne-lyustriroval.html>

11. Pro vidnovlennya dovery` do sudovoyi sy`stemy` Ukrayiny` (pro lyustratsiyu suddiv) : Zakon Ukrayiny` vid 8 kvitnya 2014 roku № 1188-VII : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://www.rada.gov.ua>

12. Pro lyustratsiyu v Ukrayini : proekt Zakonu Ukrayiny` vid 15 kvitnya 2014 roku № 4678-1 : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://www.rada.gov.ua>

13. Pro provedennya lyustratsiyi v Ukrayini : proekt Zakonu Ukrayiny` vid 26 bereznya 2014 № 4570 : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://www.rada.gov.ua>

14. Pro provedennya lyustratsiyi v Ukrayini : proekt Zakonu Ukrayiny` vid 27 bereznya 2014 : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: <http://www.rada.gov.ua>

15. Xersonsky`e vlasty` zhdut ot obshhestvennosti` dokumenty dlya lyustratsiy` chy`novny`kov : [Elektronny`j resurs]. – Rezhym`m dostupu: http://pik.ua/news/url/vlasti_zhdut_ot_obschestvennosti_dokumenty_dlja_lyustratsija_chinovnikov_
Стаття надійшла до редакції 27.06.2014 р.

УДК 351.9

Сазонець І. Л.,

д.е.н., професор,

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЗАХОДІВ ПРОТИДІЇ ТОРГОВЛІ ЛЮДЬМИ

Sazonets I.

Doctor of Economics, Professor,

National University of Water Management and Nature Resources Use, Rivne

Прикладні аспекти державного управління

TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM OF MIGRATION PROCESSES REGULATION AND COUNTERMEASURES STORES PEOPLE

В роботі розглянуто та проаналізовано стан та тенденції міжнародних міграційних потоків та державну міграційну політику в Україні на основі динаміки міграційного руху населення. Розглянуто тенденції, що до кількості біженців і шукачів притулку в Україні за країнами походження, виявлено негативні наслідки торгівлі людьми.

В работе рассмотрены и проанализированы состояние и тенденции международных миграционных потоков и государственную миграционную политику в Украине на основе динамики миграционного движения населения. Рассмотрены тенденции, количества беженцев и искателей убежища в Украине по странам происхождения, отмечены негативные последствия торговли людьми.

The paper considers and analyzes the status and trends of international migration flows and state migration policy in Ukraine based on population dynamics of migration. Tendencies that the number of refugees and asylum seekers in Ukraine by countries of origin, were found negative consequences of human trafficking.

Ключові слова: стан, тенденції, міжнародні, міграційні потоки, державна, міграційна політика, рух, населення, біженці, торгівля людьми,

Ключевые слова: состояние, тенденции, международные, миграционные потоки, государственная, миграционная политика, движение, население, беженцы, торговля людьми,

Keywords: status, trends, international migration flows, state, migration policy, traffic, population, refugees, human trafficking,

Постановка проблеми

Від чіткості та продуманості міграційної політики залежить подальший розвиток і ефективність трудової міграції в Україні, визнання та престиж держави у світі. Слід зазначити, що вирішальна роль у регулюванні інтенсивних міграційних потоків належить управлінню соціально-економічними факторами, тобто умовами життя і трудової діяльності людей, що можуть змінюватися в результаті відповідного перерозподілу капітальних вкладень, фонду заробітної плати, суспільних форм споживання.

Мета статті

Залежно від джерела фінансування вони можуть мати оперативний і довгостроковий характер. Основними серед них є розподіл і структура робочих місць, регіональні відмінності у максимальних розмірах особистого підсобного сільського господарства, система матеріальних пільг за безперервний стаж роботи на підприємстві або в галузі, тривалість робочого дня і режим праці, забезпеченість житлом, рівень транспортного, медичного, побутового та культурного обслуговування, територіальні відмінності у структурі споживання населення, організація шкільного навчання, забезпеченість населення закладами соціальної інфраструктури, обсяг і благоустрій житлового фонду, стан навколишнього середовища тощо [1].

Важливим фактором є юридична освідченість населення стосовно міграції за кордон у пошуках роботи.

Виклад основного матеріалу

У роботі наведемо інформацію про міграційну

ситуацію на державному кордоні України згідно даним Державного комітету України у справах національностей та міграції та тенденціям протидії торгівлі людьми в Україні на основанні даних Міжнародної організації з міграції На державному кордоні збільшилися міграційні потоки через державний кордон України, зокрема по каналах легального в'їзду.

Основною тенденцією є збільшення спроб перетнути державний кордон України нелегально минаючи пункти пропуску. Протягом 2002-2007 років прикордонним відомством України виявлене близько 52 тис. незаконних мігрантів. З них: затримано за порушення державного кордону – близько 16 тис. осіб; затримано за порушення правил перебування в Україні – 5,5 тис. іноземців; відмовлено в пропуску через державний кордон – 29,3 тис. осіб. За наступні п'ять років 2009 – 2012 ці показники не поліпшились

При цьому, загальною тенденцією є збільшення фактів затримки незаконних мігрантів на державному кордоні України. Відбувається збільшення потоків нелегальних мігрантів із країн пострадянського простору і відповідне збільшення їхньої частини в загальній кількості незаконних мігрантів. Протягом 2009-2012 років істотно збільшилася кількість незаконних мігрантів із країн колишнього СНД, насамперед, громадян Китаю, Росії, Індії, Мексики.

Також спостерігається збільшення кількості незаконних мігрантів, що в'їжджають в Україну з метою постійного проживання з порушенням порядку в'їзду. Ця ситуація погіршується збільшенням кількості незаконних мігрантів, що не виїхали з України після закінчення терміну перебування на її території.

Прикладні аспекти державного управління

TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM OF MIGRATION PROCESSES REGULATION AND COUNTERMEASURES STORES PEOPLE

В роботі розглянуто та проаналізовано стан та тенденції міжнародних міграційних потоків та державну міграційну політику в Україні на основі динаміки міграційного руху населення. Розглянуто тенденції, що до кількості біженців і шукачів притулку в Україні за країнами походження, виявлено негативні наслідки торгівлі людьми.

В работе рассмотрены и проанализированы состояние и тенденции международных миграционных потоков и государственную миграционную политику в Украине на основе динамики миграционного движения населения. Рассмотрены тенденции, количества беженцев и искателей убежища в Украине по странам происхождения, отмечены негативные последствия торговли людьми.

The paper considers and analyzes the status and trends of international migration flows and state migration policy in Ukraine based on population dynamics of migration. Tendencies that the number of refugees and asylum seekers in Ukraine by countries of origin, were found negative consequences of human trafficking.

Ключові слова: стан, тенденції, міжнародні, міграційні потоки, державна, міграційна політика, рух, населення, біженці, торгівля людьми,

Ключевые слова: состояние, тенденции, международные, миграционные потоки, государственная, миграционная политика, движение, население, беженцы, торговля людьми,

Keywords: status, trends, international migration flows, state, migration policy, traffic, population, refugees, human trafficking,

Постановка проблеми

Від чіткості та продуманості міграційної політики залежить подальший розвиток і ефективність трудової міграції в Україні, визнання та престиж держави у світі. Слід зазначити, що вирішальна роль у регулюванні інтенсивних міграційних потоків належить управлінню соціально-економічними факторами, тобто умовами життя і трудової діяльності людей, що можуть змінюватися в результаті відповідного перерозподілу капітальних вкладень, фонду заробітної плати, суспільних форм споживання.

Мета статті

Залежно від джерела фінансування вони можуть мати оперативний і довгостроковий характер. Основними серед них є розподіл і структура робочих місць, регіональні відмінності у максимальних розмірах особистого підсобного сільського господарства, система матеріальних пільг за безперервний стаж роботи на підприємстві або в галузі, тривалість робочого дня і режим праці, забезпеченість житлом, рівень транспортного, медичного, побутового та культурного обслуговування, територіальні відмінності у структурі споживання населення, організація шкільного навчання, забезпеченість населення закладами соціальної інфраструктури, обсяг і благоустрій житлового фонду, стан навколишнього середовища тощо [1].

Важливим фактором є юридична освідченість населення стосовно міграції за кордон у пошуках роботи.

Виклад основного матеріалу

У роботі наведемо інформацію про міграційну

ситуацію на державному кордоні України згідно даним Державного комітету України у справах національностей та міграції та тенденціям протидії торгівлі людьми в Україні на основанні даних Міжнародної організації з міграції На державному кордоні збільшилися міграційні потоки через державний кордон України, зокрема по каналах легального в'їзду.

Основною тенденцією є збільшення спроб перетнути державний кордон України нелегально минаючи пункти пропуску. Протягом 2002-2007 років прикордонним відомством України виявлене близько 52 тис. незаконних мігрантів. З них: затримано за порушення державного кордону – близько 16 тис. осіб; затримано за порушення правил перебування в Україні – 5,5 тис. іноземців; відмовлено в пропуску через державний кордон – 29,3 тис. осіб. За наступні п'ять років 2009 – 2012 ці показники не поліпшились

При цьому, загальною тенденцією є збільшення фактів затримки незаконних мігрантів на державному кордоні України. Відбувається збільшення потоків нелегальних мігрантів із країн пострадянського простору і відповідне збільшення їхньої частини в загальній кількості незаконних мігрантів. Протягом 2009-2012 років істотно збільшилася кількість незаконних мігрантів із країн колишнього СНД, насамперед, громадян Китаю, Росії, Індії, Мексики.

Також спостерігається збільшення кількості незаконних мігрантів, що в'їжджають в Україну з метою постійного проживання з порушенням порядку в'їзду. Ця ситуація погіршується збільшенням кількості незаконних мігрантів, що не виїхали з України після закінчення терміну перебування на її території.

Прикладні аспекти державного управління

Протягом 2002-2006 років не виїхало з України більш 123 тис. іноземців і осіб без громадянства з країн – постачальників незаконних мігрантів (більшість – громадян Азербайджану, Білорусії, Вірменії, Грузії, Молдови, Росії, Угорщини, Узбекистану). В наступне роки до 2012 року відзначалась тенденція з стабілізації цих процесів у зв'язку з імплементацією законодавства України та підзаконних актів до норм Європейського союзу.

Окрім цього спостерігається збільшення кількості іноземців і осіб без громадянства, що в'їжджають в Україну по приватних причинах (по запрошенню родичів або третіх осіб)

Слід відзначити наступні особливості міграційного руху: маятникова трудова міграція розповсюджена серед жителів прикордонних з Росією і Молдовою областей (зокрема в Луганській, Донецькій, Сумській та Чернігівській областях); громадяни України здійснюють трудову міграцію здебільшого в країни Євросоюзу [2].

Основні шляхи легалізації незаконних мігрантів в Україні: зміна статусу перебування; одержання легалізованих в Україні документів до прибуття в Україну; звертання з клопотанням про надання статусу біженця; звертання іноземців в органи МВС України з клопотанням про продовження терміну перебування на території України (наприклад, у 2002-2006 роках органами МВС був продовжений термін перебування в Україні 25 472 іноземцям (у 2004 – 25 472 , у 2005 – 61 066, у 2006 – 32 300 осіб). Окремим питанням постає проблема шукачів притулку та біженців в Україні. Значну частину міжнародних міграційних потоків, до яких прилучилася Україна, становлять люди, які змушені мігрувати не з власної волі.

Кількість біженців, тобто осіб, які перебувають за межами власних держав і не можуть або не бажають користуватися їх захистом внаслідок переслідувань або обґрунтованого побоювання переслідувань за ознаками раси, національності, громадянства, релігії, належності до певної соціальної групи чи політичних переконань, постійно зростає. Якщо після закінчення Другої світової війни, коли Організація Об'єднаних Націй, вважаючи проблему біженців однією з центральних у повоєнному світі, створила Управління Верховного Комісару ООН у справах біженців (УВКБ ООН) як допоміжну установу Генеральної Асамблеї, підмандатними новоствореній організації вважалися 1 млн біженців та переміщених осіб в Європі, то на початок 80-х р. у світі нараховувалося вже 8 млн біженців. У 1991 р. цей показник становив майже 17 млн, у 1995 р. досяг максимальної величини – 27 млн. У 1996р. вперше бул зафіксовано його зниження – осіб, підмандатних УВКБ ООН налічувалося тоді 26,2 млн. На січень 2000 р. їх було 22,3 млн [3].

Далі проаналізуємо ситуацію яка склалася з

біженцями в Україні. Україна ухвалила перший Закон „Про біженців» у 1993 р. та почала виконувати його у 1996 р. До 2001 р. близько 5 100 шукачів притулку отримали статус біженця. Станом на 1 січня 2005 року 2459 біженців продовжували проживати в Україні. Більшість з них походять з Афганістану (1290 осіб чи 52.5%), 28.8% – з країн колишнього Радянського Союзу (709 осіб, у тому числі 188 з Чеченської Республіки РФ), 13% (318 осіб) є африканськими біженцями з Конго (96), Судану (69), Ефіопії (33), Анголи (30) та інших країн Африки. Також в Україні проживають 40 біженців з Сирії (1.6%), 38 біженців з Іраку (1.5% загальної кількості біженців), 27 біженців з Ірану та 37 біженців з інших країн Близького Сходу, Азії чи Європи.

За станом на 1 січня 2006 року в Україні було 2346 біженців. Близько трьох четвертих серед дорослих біженців – чоловіки (1 372), близько 25% – жінки (462). Приблизно 31% (625) від усіх біженців – діти до 17 років, у той час як літніх біженців (75) – менше 3%. Близько 45% визнаних біженців живуть у місті Києві (943) чи Київській області (167), близько 25% – у Одесі (610). Інші 22 % живуть у Харкові (198), Львові (92), Запоріжжі (74), Полтаві (51), Вінниці (47), Хмельницькому (39) та Чернівцях (34). Ще 8% живуть у 16 інших регіонах України. В той же час і громадяни України стикаються з іміграційними проблемами відіжаючи за кордон. Це стосується перш за все протизаконного прцевлашьювання (табл.1).

Щороку близько 1200-1400 осіб звертаються по притулок в Україні, дехто – через колишні зв'язки з країною, дехто – мігруючи через Україну до Європейського Союзу. Цим пояснюється те, що більшість заяв про надання статусу біженця припадає на місто Київ та Закарпаття. На сьогодні близько 2 300 осіб чекають рішень виконавчих органів чи судів у своїх справах щодо надання притулку. Протягом 2004 року, в Україні по притулок звернулися 1 364 особи з наступних країн: Афганістан – 320, Пакистан – 146, Бангладеш – 120, Індія – 103, Палестина – 72, Ірак – 69, інші країни Азії – 114, Російська Федерація – 126, інші країни СНД – 97, країни Африки – 191, інші країни – 6. Але слід визнати що багатьом особам що звернулися на отримання статусу біженця відмовлено як таким що не відповідають цьому статусу [4,5].

Слід зазначити, що всі іноземці та особи без громадянства, які звертаються до органів міграційної служби з клопотанням про надання їм статусу біженця, мають проходити обов'язкове медичне обстеження на предмет виявлення серед них хворих на небезпечні захворювання, зокрема туберкульоз та СНІД. Це сприяє своєчасному лікуванню як самих хворих, так і недопущенню поширення хвороб серед населення, запобіганню спалахів можливих інфекцій.

Прикладні аспекти державного управління

Таблиця 1

Види трудової експлуатації осіб, що звернулись до відділення МОМ в Україні (9)

МОЗ України від 04.03.02 №82 «Про затвердження

Види трудової експлуатації	Кількість постраждалих							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Будівництво	227	132	126	269	274	451	409	1888
Сільське господарство	119	163	78	116	113	185	172	946
Виробництво	77	54	82	167	134	104	216	834
Обслуговуючий персонал	27	21	10	15	7	3	14	93
Домогосподарство	16	21	11	11	9	11	3	86
Лісова промисловість	10	5	10	2	26	1	11	65
Догляд за літніми	21	4	11	2	2	--	1	41
Роздрібна торгівля	2	1	7	--	1	5	--	16
Мореплавство	--	--	--	11	--	1	--	12
Нафтопереробна промисловість	--	--	--	1	8	--	--	9
Рибна ловля	2	3	--	2	--	--	--	7
Горно видобувна	--	--	--	5	--	--	--	5
Спроба вивозу	2	--	2	11	--	--	3	18

Так відповідно до Закону України «Про біженців» та постанов Кабінету Міністрів України від 22 червня 1994 р. № 428 «Про створення органів міграційної служби в Україні» та від 04.04.2000 р. № 603 «Про утворення Державного департаменту у справах національностей та міграції» « на підставі розпорядження Одеської облдержадміністрації від 25 квітня 2000 р. № 285/А – 2000 «Про створення в Одеській області пункту тимчасового розміщення біженців» за погодженням із Міністерством юстиції України та Міністерством фінансів України було створено пункт тимчасового розміщення біженців. Медико-санітарне обслуговування осіб, розміщених у пункті забезпечують відповідні територіальні лікувально-профілактичні та санітарно-епідеміологічні заклади органів охорони здоров'я за направленням адміністрації пункту. У пункті функціонує медпункт з ізолятором для осіб щодо яких є підстави вважати їх хворими або носіями збудників інфекційних хвороб. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про біженців» «Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері охорони здоров'я» Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації при зверненні органів міграційної служби забезпечують обов'язкове медичне обстеження, у разі необхідності лікування осіб, щодо яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця та яким надано такий статус [6,7].

Стосовно цього Міністерством охорони здоров'я України на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 21 липня 2001р. №10146/3 щодо приведення законодавчих актів у відповідність із

Законом України «Про біженців» розроблено: наказ

порядку проведення обов'язкових медичних обстежень осіб, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо надання статусу біженця», зареєстрований у Мін'юсті 22.04.02 №379/6667.

Україна є країною походження, транзиту та все частіше – призначення для торгівлі чоловіками, жінками та дітьми. Внутрішня торгівля людьми є все більш помітною проблемою для країни. За оцінками МОМ понад 120000 українців постраждали від торгівлі людьми за кордоном з 1991 р.

Програма МОМ з протидії торгівлі людьми, що розпочала свою роботу у 1998 р., діє у чотирьох взаємопов'язаних напрямках: захист та реінтеграція осіб, постраждалих від торгівлі людьми; розбудова потенціалу у сфері покарання злочинців; попередження торгівлі людьми; розвиток партнерства та захист інтересів.

З 2000 р. Представництво МОМ в Україні та його партнери надали допомогу понад 10'000 громадян України та інших країн, постраждалим від торгівлі людьми, 6% з яких – діти та підлітки.

Допомога постраждалим включає медичну, психологічну та юридичну допомогу, придбання проїзних документів, надання тимчасового житла, реінтеграційних грантів, поновлення документів, професійну підготовку/перепідготовку тощо. Допомога надається безкоштовна та на засадах повної конфіденційності.

Понад 90% колишніх постраждалих від торгівлі людьми, які отримали реінтеграційну допомогу, зараз працевлаштовані, самозайняті або відвідують навчальні заклади (показник 2013 року). Понад 280 з них взяли участь у програмі розвитку малих підприємств, яка

Прикладні аспекти державного управління

надає гранти та необхідні навички тим постраждалим, хто прагне започаткувати власний бізнес. Учасниками цієї Програми відкрито понад 200 мікро-підприємств; створено понад 300 робочих місць, завдяки яким нові товари та послуги з'явилися у 28 місцевих громадах, більшість з яких – у депресивних регіонах України.

Зусилля Програми з протидії торгівлі людьми зробили внесок у прийняття поправок до Кримінального та Кримінально-процесуального Кодексів України, ратифікації Палермського протоколу та створення спеціалізованих департаментів та підрозділів у структурі МВС України. Експерти МОМ беруть участь у численних робочих групах з питань розробки законодавства у сфері протидії торгівлі людьми.

МОМ відкрита до співробітництва із державними установами, організаціями громадянського суспільства, приватними компаніями та особами, які бажають приєднатися до протидії сучасному рабству.

Починаючи з 2006 року МОМ підтримує роботу

безкоштовної Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів. Зателефонувавши на гарячу лінію, можна отримати пораду та консультацію про безпечне працевлаштування як в Україні, так і за кордоном, можливості законної та ризику незаконної міграції й торгівлі людьми.

Статистику з цього питання продемонстровано на рис. 1

Зазвичай тим, хто їде за кордон із метою працевлаштування, потрібна робоча віза. Серед документів на отримання робочої візи, як правило, є підписаний контракт із роботодавцем та дозвіл на роботу (оформлений відповідним органом працевлаштування в країні, де заплановано працевлаштування).

Громадянам України та особам які використовують Україну як транзитну державу для еміграції необхідно знати, що:

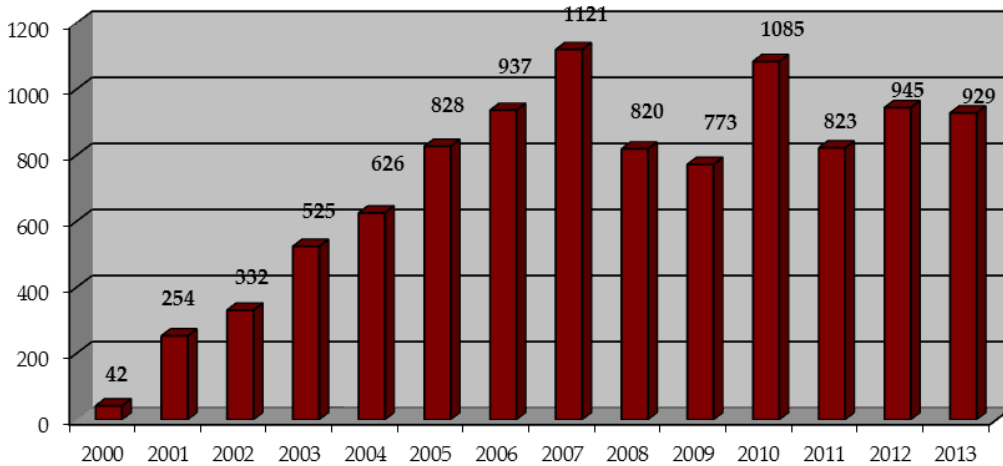

Рис. 1. Кількість постраждалих від торгівлі людьми, які отримали допомогу від Представництва МОМ в Україні (січень 2000 - грудень 2013) [9]

□ як правило, неможливо виїхати за кордон за туристичною чи гостьовою візою і вже за кордоном обміняти її на робочу.

□ повна зайнятість за гостьовою, діловою (бізнес), спортивною, студентською або іншою не робочою візою є нелегальною;

□ оформити робочу візу через посередників неможливо.

Людина повинна особисто звернутися до консульського відділу, надати всі необхідні документи та пройти співбесіду, якщо це вимагається. У деяких випадках через посередника можна оформити тимчасову робочу візу (на сезонні роботи). Але перш ніж погоджуватися на подібну пропозицію посередника.

□ консульський збір – це обов'язкова плата за розгляд документів консульством, який не підлягає відшкодуванню.

□ робочі візи дійсні протягом певного часу (найчастіше 1 рік).

Недотримання цих підходів призводить до виникнення протиправних форм експлуатації мігрантів (табл. 2)/

Висновки

Зараз слід виокремити збільшення кількості іноземців, що після юридичної допомоги з боку неурядових організацій звертаються за придбанням статусу біженця в Україні і звільняються з місць тимчасового утримання органів охорони кордону.

Прикладні аспекти державного управління

Таблиця 2

Форми експлуатації громадян України, що зареєстровані Представництвом МОМ в Україні [9]

Форма експлуатації	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Сексуальна ⁵	403	558	597	581	392	397	369	203	125	78
Трудова ⁵	190	232	320	503	404	337	612	574	761	829
Змішана	24	28	15	33	7	23	30	5	1	1
Жебрацтво	9	10	5	4	14	16	61	19	53	14
Інше ⁶	--	--	1	--	3	--	13	22	5	7

Так протягом 2003 року звільнено з місць тимчасового змісту і передано органам міграційної служби 287 іноземців, у 2004 – 262, у 2005 – 954, а в 2006 році – 513 осіб, у 2012 р. – 612 осіб [8]. НА тепершній час, починаючи з 2012 р. ця кількість стабілізувалась.

За останні роки міграційні процеси в Україні набули принципово нового характеру та якості, змінилися пріоритети. Внаслідок впливу сільських мешканців до міст сформувалися системи з високою концентрацією міського населення. Водночас у сільській місцевості в багатьох регіонах розширюються межі слабо заселених територій, виводяться з господарського обігу значні площі земель. Взагалі міграція населення в межах України та до інших країн, за деякими винятками, характеризується зміною її напрямів і географічних зв'язків. Це є об'єктивною причиною для трансформації системи державного регулювання міграційних процесів та заходів протидії щодо торгівлі людьми.

Література:

1. Бутов В.И. Демография: Учебное пособие. Подррд. В.Г. Игнатов. Второе изд., перераб. и доп. – М.: ИКЦ «Март»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2005. – 576 с.
2. Еко У. Міграційні процеси в третьому тисячолітті // Всесвіт. – 2001. – № 1-2. – С. 143-144.
3. Билсборроу Р., Хьюго Г., Обераи А., Злотник Х. Статистика международной миграции: рекомендации по совершенствованию системы сбора данных / Международ, бюро труда. – М.: АСАДЕМІА, 1999. – 419 с.
4. Седеркопингский процесс [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://soderkoping.org.ua/page/12556.html>
5. Прайс Тайм [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.prime-tass.ru/news/articles/>
6. Офіційний сайт Державного комітету України у справах національностей та міграції [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.scnm.gov.ua
7. Сайт Представництва Міжнародної організації праці в Україні [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.un.kiev.ua
8. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
9. www.stoptrafficking.org. Торгівля людьми. Розпізнай

небезпеку вчасно.

10. Пуригіна О.Г. Міжнародна міграція. Навчальний посібник / О.Г. Пуригіна, С.Е. Сардак. – К.:ВЦ «Академія», 2007. – 312 с.

References:

1. Butov V.Y. Demografy`ya: Uchebnoe posoby'e. Podrrd. V.G. Y`gnatova. Vtoroe y`zd., pererab. y` dop. – M.: Y`KCz «Mart»; Rostuv n/D: Y`zdatel`-sky`j centr «MarT», 2005. – 576 s.
2. Eko U. Migracijni procesy` v tret`omu ty`syacholitti // Vsesvit. – 2001. – #1-2. – S. 143-144.
3. By`lsborrou R., X`yugo G., Oberay` A., Zlotny`k X. Staty`s-ty`ka mezhdunarodnoj my`gracy`y: rekomendacy`y` po sovershenstvo-vany`yu sy`stemy sbora dannyx / Mezhdunarod, byuro truda. – M.: ASADEMIA, 1999. – 419 s.
4. Sederkopy`ngsky`j process [Elektronny`j resurs].- Rezhym`m dostupu: <http://soderkoping.org.ua/page12556.html>
5. Prais Tajm [Elektronny`j resurs].- Rezhym`m dostupu: <http://www.prime-tass.ru/news/articles/>
6. Oficijny`j sajt Derzhavnogo komitetu Ukrayiny` u spravax nacional`nostej ta migraciyi [Elektronny`j resurs].- Rezhym`m dostupu: www.scnm.gov.ua
7. Sajt Predstavny`cztva Mizhnarodnoyi organizaciyi praci v Ukrayini [Elektronny`j resurs].- Rezhym`m dostupu: www.un.kiev.ua
8. Oficijny`j sajt Derzhavnogo komitetu staty`sty`ky` Ukrayiny` [Elektronny`j resurs].- Rezhym`m dostupu: www.ukrstat.gov.ua
9. www.stoptrafficking.org. Torgivlya lyud`my`. Rozpiznaj nebezpeku vchasno.
10. Pury`gina O.G. Mizhnarodna migraciya. Navchal`ny`j posibny`k / O.G. Pury`gina, S.E. Sardak. – K.:VCz «Akademiya», 2007. – 312 s.